

BARUȚU T. ARGHEZII - UN SPIRIT EUROPEAN
BARUȚU T. ARGHEZII - AN EUROPEAN SPIRIT

Florica Ranta CÂNDEA, ARAD
E-mail:candefloare@yahoo.com

Abstract

The writer Vasile Man has recently published the book „BARUȚU T. ARGHEZI - an European spirit”, where he presents peculiar, emotional aspects from the life and work of T. Arghezi's son.

It remains for posterity as a real „Literary Diary” especially, because of its dialogues with Baruțu T. Arghezi.

Key words: *prestige, european, values, poetic creation, symbol*

Cuvinte cheie: *prestigiu, european, valori, creație poetică, simbol.*

Dacă opera marelui poet se (re)găsește la Arad, prin *Donația de documente, manuscrise și cărți - Doina și Baruțu T. Arghezi* și prin numele Bibliotecii Universitare „Tudor - Arghezi”, iată că, exact la 129 de ani de la nașterea tatălui, *Baruțu T. Arghezi*, fiul, „se mută” la Arad, printr-o carte, apărută la „Vasile Goldiș” University Press-2009, cu sprijinul Senatului Universității de Vest „Vasile Goldiș”.

Cartea „*Baruțu T. Arghezi, un spirit european*”- *Însemnări și convorbiri literare* poartă semnătura unui nume de prestigiu din Arad, profesorul și scriitorul Vasile Man. [1]

Cum bine ne-am fi așteptat, suntem întâmpinați de arhicunoscutul *Motto-arghezian, desprins din Testament* „Nu-ți voi lăsa drept bunuri după moarte,/ Decât un nume adunat pe-o carte”, cartea, însemnând pentru autor, dar și pentru noi, cititorii, încă „o treaptă” spre cunoașterea valorilor argheziene.

Încă din *Prefață*, suntem îndemnați să parcurgem și să pătrundem în opera fiului lui Tudor Arghezi, răsfoind câteva dintre ele: *Povești din Mărțișor, Pași prin lume, Dincolo de zare, Înaintea uitării, Zâmbet și voce, Vorbiri-Convorbiri literare sau Prezențe literare*, care au apărut după 1990, la edituri din țară sau în străinătate.

Emoționante și pline de tâlc, răsculitoare chiar, sunt cuvintele pe care Tudor Arghezi i le scrie fiului pe o carte poștală ilustrată (la ieșirea celor doi dintr-o catedrală din Franța) „Lui Baruțu, *fiul meu și-al lui Isus*”, ceea ce-l duce cu gândul pe autorul Vasile Man, la *Crucea suferinței* lui Arghezi.

Și, cum *Crucea* înseamnă *Izbândă, Jertfă, Iertare* poetul, aflat întotdeauna sub semnul „Credinței și al tăgădei” s-a fost împăcat cu gândul, că fiul său, Baruțu, va înălța, prin paginile sale, de proză, dar mai ales de poezie, un *Monument de literatură*, în memoria tatălui său.

Iată că, prin recenta apariție, Baruțu T. Arghezi, nu devine numai *Arădean*, ci și *European*, iar volumul lansat, în prezența unor nume remarcabile din lumea academică: domnul rector, profesor universitar doctor Aurel Ardelean, domnul academician, Eugen Simion, domnul profesor universitar Crișu Dascălu, scriitorul Daniel Vighi, dar și a distinsei sale soții, Doina, surprinde prin *structură: Prefață, Însemnări, Convorbiri literare cu Baruțu T. Arghezi, Tudor Arghezi despre munca literară, Repere argheziene, Imagini document.*

Ca român stabilit în Elveția, Baruțu T. Arghezi adună aceleași „*Cuvinte Potrivite*” rămase de

la tatăl său, și le înmănușează într-o vastă operă literară, cu valoare europeană, sau cum spunea Miron Blaga (un alt editor), că Barbu trece, prin „*Dincolo de zare*”, treptele Mărtișorului, lăsându-ne un jurnal autobiografic narat și presărat cu amintiri și provocări (pag.12).

Creația literară a lui Barbu T.Arghezi cuprinde *proză, dar și poezie*.

Proza lui Barbu T.Arghezi- *Povestiri din Mărtișor, Pași prin lume, Înaintea uitării, Dincolo de zare* sunt adevărate „cuvinte de suflet” adresate generațiilor care vor veni de a prețui valorile literaturii naționale, printr-o temelie durabilă (pag.13).

Cartea „ne plimbă”, prin pașii domnului Man, spre alte locuri dragi lui Barbu: Elveția (pag.21), Viena-Marele oraș (pag.22) și, cu ochii copilului de atunci și mintea, deja răscolite de vicisitudinile vieții, ni-l prezintă pe *Tudor Arghezi*, tatăl, intrat în universalitate prin creația memorabilă, dar „îngropat” în amintirea fiului, martor sentimental al trecerii tatălui prin furca nemiloasă a timpului (pag.23-24).

Aflăm din carte despre *Poezia* lui Barbu T.Arghezi, în general, „*Întârzieri în noapte*” (antologie 1975-1997), dar și despre emoționanta *Poezie a vieții* despre *dragostea* care încă, nu-i dă pace, prin grija Melaniei-Doina soția SA (care, și-n timpul lansării cărții îl mângâia și-l ținea de mână, ca pe o păpușă dragă, deși, tot dragi îi sunt bufnițele, o colecție de peste 130 de bucăți, devenite *Simbol al înțelepciunii*, care i-a ghidat în frumoasa lor *Poveste de Dragoste*- de-o viață!).

Scriitorul Vasile Man, surprinde foarte clar, dar emoționant, dorul, dragostea, zbuciumul și căutările poetului Barbu, asemeni tatălui său (pag.26).....„în câmp, în arșiță și frig”/ te caut, te aștept/ te strig! [...] „când te-am găsit, erai, știi bine/ de un secol de lumină alături de mine”(încredere).

Aflăm din carte și alte „motive” care-l urmăresc pe Barbu: norul-dor, albastrul cerului sau infinitul, noaptea devenită lumină, cântecul iubirii și plânsul morții ș.a. ce se scaldă, frumos „cu cerneală de lumină” în iubire „ai venit și iar te-ai dus”.

Un amplu *Pom al Vieții* ne prezintă domnul Man, în această tulburătoare viață trăită de soții Arghezi (acum arădeni!), volumul „*Pomul vieții* (1999-Elveția) fiind scris în colaborare cu soția sa, debordând de tinerețe și jovialitate, cum rar s-ar fi întâlnit.

„Poemele acestei cărți sunt ca o continuare a „*Cântării omului*” (pag.29) și, cum Eminescu sau Coșbuc, care au trecut (și) prin Arad, înfrățindu-se cu *Natura*, așa și Barbu-Doina, nu se tem de *Moarte*, ei preferă (cum ciobanul mioritic), aceeași „*înfrățire*” cu ea, pe veci, unindu-se prin „mâna” ce și-au dat-o pe viață, tulburător, logodindu-se, prin ea, și dincolo....

Nu putem încheia aceste rânduri, fără a îndemna cititorul să parcurgă *Publicistica lui Barbu T.Arghezi* (desprinsă din capitolul al II-lea Convorbiri literare cu Barbu T.Arghezi (pag.33), dar și amintirile cu tatăl său, cu grădina de la Mărtișor, legăturile poetului, Tudor Arghezi cu Slavici dar și ale Doinei (nepoată a acestuia), și, nu-n ultimul timp legăturile cu *Mama-Țară*, cu Aradul, în special, prin grija Universității de Vest „Vasile Goldiș”, în special a domnului rector, profesor universitar doctor Aurel Ardelean, care, printr-o strădanie izvorâtă, din dragostea pentru frumos a creat un *Adevărat Univers Arghegian* la Arad.

Vasta bibliografie și periplul prin viața lui Barbu, însoțit de Tudor Arghezi, Paraschiva sau Doina, fac din carte, o adevărată *Cronică, un Roman-Fluviu*, iar din autor, domnul Vasile Man, un neobosit șlefuitor de rare cuvinte, pătruns de profunde sentimente și...ancorat în același *Pom al Vieții*, un „pom cu mere de aur”, cu frunze făcătoare de minuni, ca-n basme...basmul *Tinereții Fără Bătrânețe*.

Iar noi, cititorii, arădeni, de ce nu....prin sprijinul european al lui *Barbu T.Arghezi*....am devenit (și)...mai...europeni.

Concluzii

Cartea semnată de profesor Vasile Man este și va rămâne o Carte de patrimoniu cultural, de o reală valoare științifică.

Prin această nouă apariție editorială, după o prodigioasă cercetare, autorul reușește să ne

aducă un *Spirit European* aici, *Acasă*. La Arad, căci, pe oriunde au bătut la uși, soții Doina și Baruțu T.Arghezi au găsit lacăte. Și, ce poate fi mai frumos, decât, prin cărți, manuscrise de un veritabil potențial cultural, obiecte de artă, să deschizi inimi, pentru care, să nu te simți străin, în *Țara Ta?*

Cartea e *Doina* cântată, e melos și dramă, însoțită de bucuria de a te fi identificat cu țara, printr-un travaliu ce n-a cunoscut truda, nici oboseala, ci e păstrătoarea unor comori din care, cu siguranță, toți ne vom adăpa, stăpânindu-ne setea.

Bibliografie

1. Man, V., *Baruțu, T., Arghezi-un spirit european*, „Vasile Goldiș” University Press, Arad, România, 2009.

